

3. Ашан Рітейл Україна – трансформація і новий вектор розвитку.
URL : <https://ldaily.ua/interviews/auchan-retail-ukraine-transformation-and-new-development-direction/>.

4. Ціна змін. трансформація роздрібної торгівлі під час війни. URL :
<https://hub.kyivstar.ua/news/czina-zmin-transformaciya-rozdribnoyi-torgivli-pid-chas-vijny/>.

УДК 336.71

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ В СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Ляшенко І.А., здоб. вищ. осв. ОС «бакалавр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Калита О.В.**

Державний торговельно-економічний університет

Розвиток національної економіки має негативний відбиток від певних ризиків та загроз, які існують на сьогодні. Серед них: війна, фінансово-економічна криза, несприятливе бізнес-середовище, що спричинене пандемією COVID-19, недовіра до державних інституцій, високий рівень економічної злочинності та інші.

Одним з найефективніших способів боротьби із зазначеними вище явищами є формування й розвиток системи фінансового моніторингу в країні. У ці складні часи, уряд продовжує посилювати фінансову безпеку України та постійно вдосконалювати систему фінансового моніторингу, яку було суттєво оновлено наприкінці 2019 – початку 2020 рр. Сьогодні створення комплексної системи фінансового моніторингу відіграє одну з ключових позицій майбутнього соціально-культурного та господарського прогресу, підвищення рівня безпеки фінансових посередників і національної економіки загалом [1].

Закон України від 06.12.2019 № 361-IX «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, отриманих злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» зазначає, що фінансовий моніторинг це сукупність заходів, які здійснюються його суб'єктами у сфері AML/CFT та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, що передбачають проведення державного і первинного фінансового моніторингу [2]. Державна служба фінансового моніторингу України (ДСФМУ), що діє на основі Постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2015 р. № 537 «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України», виступає як центральний

орган виконавчої влади, що взаємодіє з іншими фінансово-наглядними органами, утворюючи інституційну основу системи протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом [3].

Під час введення карантину, Національним банком України було запроваджено дистанційний підхід до проведення виїзних перевірок банків та небанківських установ у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів. Даний підхід забезпечив безперервність нагляду та зменшив ризики для здоров'я працівників банків, небанківських установ, які є об'єктами перевірки, та Національного банку протягом пандемії COVID-19.

Варто також додати, що значні зміни були введені після початку повномасштабного вторгнення на територію нашої держави. Перші спрощені механізми здійснення фінансового моніторингу, у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану, були запроваджені постановою Правління НБУ "Про заходи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в зв'язку із введенням воєнного стану" № 25 від 27.02. Нормами цієї постанови було передбачено, що протягом періоду дії Указу Президента України "Про введення воєнного стану в Україні" № 64/2022 від 24.02.2022 банки не будуть здійснювати заходи з перевірки джерел походження готівкових коштів, передбачені Законом України "Про запобігання та протидію (легалізації) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" та нормативно-правовими актами Національного банку України щодо заходів з перевірки джерел походження готівкових коштів, у випадках проведення фінансових операцій із зарахування таких коштів на рахунки Збройних Сил України для надання допомоги Збройним Силам України та спеціальний рахунок, відкритий Національним банком України, для надання допомоги Збройним Силам України [4].

Отже, можна зробити висновок, що сфера фінансового моніторингу за останні 3 роки зазнала суттєвих змін та оновлень, що були спрямовані на розвиток національної економіки. А всі зміни у сфері фінансового моніторингу, які проводяться під час воєнного стану, стосуються спрощення проведення фінансових операцій із готівковими коштами, які перераховуються фізичними особами на потреби і підтримку Збройних Сил України та для допомоги населенню, які цього потребують найбільше.

Інформаційні джерела:

1. Дропа Я. Б. Розвиток системи фінансового моніторингу як складової частини формування ефективного контролю й безпеки в Україні [Електронний ресурс] / Я. Б. Дропа, С. М. Тесля // Міжнародні економічні відносини та світове господарство. – 2021. – Режим доступу до ресурсу: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2021-37-5>
2. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 6 грудня 2019 р. № 361-ІХ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#n831>
3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» від 29.07.2015 № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>
4. Пашинін О. Особливості фінансового моніторингу в період дії воєнного стану [Електронний ресурс] / О. Пашинін, М. Данкевич // EVERLEGAL. – 2022. – Режим доступу до ресурсу: <https://everlegal.ua/osoblyvosti-finansovogo-monitoringu-v-period-diyi-voennogo-stanu>

УДК 336.76

ПРИЧИНИ ЛІКВІДНОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ РИНКІВ ТА ЇХ МАЙБУТНІ ЗМІНИ В УМОВАХ КРИЗИ БЕЗПЕКИ

Оганесян Е.М., здоб. вищ. осв. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **Т.О. Ставерська**

Державний біотехнологічний університет

Потужний економічний розвиток неможливий без прозорого та відкритого до арбітражних та спекулятивних операцій ринку. Зарегульований ринок, що захищає своїх учасників від впливу ефективних та інформованих контрагентів, може отримати короткострокові вигоди у вигляді обмеження втрати капіталу, але стратегічно втрачає у якості тієї ліквідності, що його формує [1].

Недиверсифікована структура учасників, величезні розміри незахеджованих позицій, велика централізація ставок у руках малої кількості утримувачів — все це властивості слабких, високо регульованих ринків, що схильні не до волатильності, але до криз.

З іншого боку, відкритий та зростаючий ринок схильний до абсорбування ліквідності та залучає капітали з інших галузей, ринків та економік. Відкритий ринок має тенденцію до диверсифікації структури його учасників, різноманітності з точки зору розміру, рухомості, ризикованості капіталу та інших його властивостей. Відкритий ринок більш